

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СВІТОВЕ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ТА ЗЕД»</p> <p style="text-align: center;">Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>ІЗ Туризм та рекреація</u> Рік навчання: 4-й, семестр 8-й Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: бізнесу та сфери обслуговування Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д.е.н., проф. Головня Олена Михайлівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>elen@vsau.vin.ua</u>, <u>ellens@meta.ua</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Світове сільське господарство та ЗЕД» є вибірковою компонентою ОПП Туризм.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Економічна теорія (Мікроекономіка, Макроекономіка)», «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва», «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», «Спеціалізований туризм (Організація сільського зеленого туризму)».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисципліни: «Аграрна політика та земельні відносини» та під час виробничої практики.

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна «Світове сільське господарство та ЗЕД» передбачає логіко-конструктивне пояснення закономірностей розвитку економіки сучасного сільського господарства різних країн і регіонів світу в умовах глобалізації світової економіки. Розкриваються питання ресурсного забезпечення галузі, державної підтримки сільського господарства у розвинутих державах, оцінки ефективності аграрного виробництва і кон'юнктури світових ринків продукції рослинництва і тваринництва. Також особливу увагу приділено впливу

глобального потепління на розвиток економіки світового сільського господарства, органічного землеробства і продовольчої безпеки на планеті.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є підготовка фахівців «нової генерації», які були б здатні орієнтуватись в актуальних проблемах глобальної продовольчої системи, на основі чого приймати обґрунтовані рішення для підвищення конкурентоспроможності вітчизняних агропромислових підприємств як на внутрішньому так і зовнішньому ринках. Це дозволить не лише забезпечити високу дохідність вітчизняного аграрного бізнесу, але й вирішити проблему забезпечення населення якісними і безпечними продуктами харчування за помірними цінами.

Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Світове сільське господарство та ЗЕД» є навчити студентів знанням форм міжнародної промислової кооперації, вмінням вибору партнерів, знанням сучасних форм реалізації товарів та післяпродажного обслуговування, вмінням ділового спілкування та знанням ділового протоколу, вмінням вирішувати питання організації та техніки проведення зовнішньоекономічних операцій, серед яких важливе місце займає формування та укладання зовнішньоекономічного контракт.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК 08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК 09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії

ЗК13. Здатність планувати та управляти часом

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно

Спеціальні компетентності (ФК):

СК 13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

СК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

СК 15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства

СК 16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях

ПР 19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань

ПР 20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання

ПР 21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності

ПР 22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Роль сільського господарства у світовій економіці та тенденції його розвитку	2	2	8
2	Тема 2. Глобальні трансформації світового сільського господарства та їх вплив на розвиток ділового туризму	2	2	8
3	Тема 3. Роль СОТ в регулюванні сільськогосподарського виробництва і торгівлі	2	-	6
4	Тема 4. Тенденції науково-технічного розвитку сільськогосподарського виробництва	2	2	8
5	Тема 5. Роль розвитку світового сільського господарства у вирішенні проблеми глобальної продовольчої безпеки	2	2	8
6	Тема 6. МІСЕ-туризм у системі функціонування ринку сільськогосподарської техніки	2	2	8
7	Тема 7. Державна підтримка сільського господарства у країнах світу	2	2	6
8	Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність, як система відносин. Види зовнішньоекономічної діяльності	2	2	8
9	Тема 9. Рівні організаційного управління зовнішньоекономічною діяльністю	2	2	8
10	Тема 10. Митно-тарифні інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	2	8
11	Тема 11. Нетарифні інструменти регулювання зовнішньо-економічної діяльності	2	2	8
12	Тема 12. Структура та зміст зовнішньоторговельного договору купівлі-продажу	2	2	8
13	Тема 13. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод	2	2	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним

матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилення на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Вивчення питань, що виносяться на самостійне опрацювання	40	щотижнево	Усне та письмове опитування, дискусії в групі
2	Самостійна робота з метою підготовки до поточних аудиторних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання першоджерел)	20	щотижнево	Усне та письмове опитування, дискусії в групі
3	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю або презентацією за заданою проблемною тематикою	20	4 рази на семестр	Виступ в аудиторії з презентацією, усний захист, презентації, обговорення та якості оцінка виконання
4	Підготовка до модульного контролю та тестування	20	3 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. United States Department of Agriculture. URL.: https://apps.fas.usda.gov/psdonline/circulars/livestock_poultry.pdf

2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 63 с.

3. Тищенко В. Ф., Остапенко В. М. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с.

4. Герасимчук С.С. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2021. 164 с.

5. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 244 с.

Додаткова література

1. Зовнішньоекономічна діяльність: облік, контроль та оподаткування: навчальний посібник / за заг. редакцією док. екон. наук, професора Н.С. Шалімової. Кропивницький: ЦНТУ, 2023. 547 с.

2. Іванова Т. В. Митна справа: збірник завдань: навч. посіб. для студ. спеціальності 051 Економіка. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 74 с.

3. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL: <http://www.fao.org/about/en/>

4. Серов В., Король Ю. Інструменти цифрового маркетингу для розвитку аграрних підприємств на глобальному ринку. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2024. № 5. С. 521-526. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2024_5_78.

5. Стале сільське господарство: принципи, які стосуються природних ресурсів. URL: <https://surl.li/eudyzh>

6. Геращенко С. О., Чернобаєв В. В., Абрамовська С. Р. Сучасні тенденції у світовій торгівлі сільськогосподарською продукцією: місце та роль України в контексті її продовольчої безпеки. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2024. № 3. С. 70-80. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2024_3_9.

7. Головня О.М., Томашук М.С. Організація сільського зеленого туризму як інструмент диверсифікації функціонування сільськогосподарських підприємств в умовах удосконалення земельних відносин. *Національні інтереси України*. 2025. № 7 (12). С. 493-505.

8. Головня О.М., Томашук М.С. Організаційні аспекти інтеграції сільського зеленого туризму в систему ефективного землекористування сільськогосподарських підприємств. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. Випуск № 6 (46). С. 609-621. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-6\(46\)-609-621](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-6(46)-609-621)

9. Головня О.М., Томашук М.С. Формування земельних відносин в Україні для забезпечення ефективного функціонування сільськогосподарських підприємств з урахуванням європейського досвіду. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4669> DOI: 10.32782/2524-0072/2024-67-5

10. Головня О. М., Потапов В.П. Інтеграційні процеси в сфері сільського зеленого туризму як фактор активізації розвитку сільських територій. *Проблеми економіки*. 2023. № 2 (56). С. 31-40.

11. Головня О. М., Потапов В.П. Транскордонне співробітництво сільських територій в контексті конвергенційно-інтеграційних процесів. *Проблеми економіки*. 2022. № 2 (52). С. 76–82. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-2-76-82>
https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2022-2_0-pages-76_82.pdf

12. Головня О. М. Виставково-ярмаркова діяльність як інтеграційний інструмент реалізації інтересів АПК. *Проблеми економіки*. 2022. № 1 (51). С. 20–25. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-1-20-25>

Інформаційні ресурси

1. Британське бюро дослідження ринку (British Market Research Bureau, BMRB). URL: <http://www.bmrb.co.uk>

2. Консалтинг, маркетинг, маркетингові дослідження, комерційна діяльність, статистика, цінова інформація, цінові експертизи, ринки металів і металобрухту, руда, вугілля, феросплави, сільгосппродукція. URL: <http://www.expert.kiev.ua/>

3. Міжнародна компанія ринкових досліджень «Euromonitor». URL: <http://www.euromonitor.com>

4. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>

5. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>

6. Стан зовнішньої торгівлі продуктами АПК. URL: https://public.tableau.com/views/v1_Export_of_Agriproducts_v2/Dashboard1?:language=en-US&:display_count=n&:origin=viz_share_link:showVizHome=no&:embed=true

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	6
4	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	8
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
5	Уважність на лекціях, наявність конспективних записів	6
6	Участь у роботі на практичних заняттях	10
7	Виконання контрольних робіт, тестування	6
8	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань з доповіддю та презентацією за заданою проблемною тематикою	8
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав 35 балів, то він не допускається до заліку.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкали оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни